

Výroční zpráva SKIP 2022 - region Velká Morava

Rok 2022 byl ve SKIP rokem konání valných hromad a tedy rokem volebním. Zároveň probíhaly intenzivní debaty o tradičních i nových rolích SKIP, který je největší profesní organizací knihovníků a informačních pracovníků a knihoven v ČR. Samozřejmě se v činnosti SKIP odrazily i celospolečenské mezinárodní události. Zatímco předchozí rok jsme se vyrovnávali s covidovou krizí, v roce 2022 ještě s horší, která vznikla v důsledku ruské agrese na Ukrajině. Knihovny a knihovnické spolky patřily mezi první, kteří nabízeli první operativní pomoc a následně i systematickou podporu a služby ukrajinským migrantům.

První významnou akcí v roce 2022 bylo konání Regionální valné hromady, která se uskutečnila 30. března v Knihovně Jiřího Mahena v Brně. Při této slavnostní příležitosti byly uděleny další tituly Velkomoravský knihovník, které udělujeme individuálním členům SKIP za jejich mimořádný přínos oboru a spolkovým aktivitám. V tomto roce byly oceněny:

Udělení ceny **Velkomoravský knihovník**:

- **Mgr. et Mgr. Monika Kratochvílová** (Moravská zemská knihovna) za přístup ke knihovnické práci, kterou bere nejenom jako zaměstnání, ale jako poslání, mnoho skvělých textů a článků publikovaných v různých knihovnických časopisech, jako jsou Duha, Čtenář, U nás, ale i časopisu Moderní obec, spoluautorství odborných knihovnických publikací. Je velmi lidským, empatickým a milým člověkem, ochotným naslouchat, přemýšlet o věcech a hledat zajímavá řešení.

Monika Kratochvílová (vpravo) přebírá ocenění z rukou předsedy SKIP

- **Hana Hanáčková** (Knihovna BB Buchlovana Uherské Hradiště) za mimořádné aktivity v oblasti dětského čtenářství. Je spoluautorkou projektu Noc Andersenem a dalších aktivit a festivalů (Hradištské sluníčko, Setkání broučků na Masarykově náměstí, Ex libris – výtvarná soutěž, Pojd', pohádka mezi nás...). Zapojuje se do celostátních projektů Den pro dětskou knihu, S knížkou do života - Bookstart aj. Je aktivní členkou KDK SKIP Zlínského kraje. Je skvělá kolegyně a parťáčka věčně mladá duchem.

Hana Hanáčková přebírá ocenění z rukou předsedy SKIP

- **Anežka Zimková** (Městská knihovna Kyjov) – aktivně se účastní činnosti SKIP, iniciuje a realizuje řadu aktivit pro děti i rodiče (Ptáci v zimě, Ježci, Já a prarodiče v mojí MŠ, Do stodoly za vrata, Čtení pod peřinku atd. Všechny její činnosti směřují ke čtenářům a zájemcům o literaturu, kulturní události. Práce s literaturou a hlavně s lidmi ji naplňuje a uspokojuje. Při její empatii to bere jako druh služby pro lidi, se kterými se ráda setkává. Ocenění převzala v zastoupení ředitelka Městské knihovny Kyjov Mgr. Michaela Moudrá.

Paní Anežka Zimková

Předali jsme ocenění **Čestný Velkomoravský knihovník**

předsedovi SKIP panu Mgr. Romanu Giebischovi, Ph.D., za:

- vynikající dlouholetou činnost v oboru knihovnictví a mimořádný přínos k rozvoji SKIP ČR
- šíření dobrého jména českých a moravských knihoven a neutuchající osobní nasazení při rozvíjení spolupráce s regionem SKIP Velká Morava
- lidský a profesní příklad knihovníka, který inspiruje, vede, je laskavým, ale v případě potřeby i nesmlouvavým předsedou, jež s urputností a nebojácností sobě vlastní hájí zájmy SKIP ČR a všemi svými aktivitami přispívá ke zvýšení společenské prestiže oboru s důrazem na povznášející roli knihoven a knihovníků v každodenním životě.

Předsedovi SKIP Romanu Giebischovi předává čestný titul Libuše Nivnická a Šárka Kašpárková

Poděkovali jsme rovněž PhDr. Šárce Kašpárkové za dlouholeté aktivní působení ve výboru SKIP Velká Morava, za její otevřené názory na knihovnické dění i konkrétní návrhy i činy pro rozvoj práce SKIP.

Přesto, že se rozhodla ukončit své působení ve výboru SKIP Velká Morava a postoupit prostor dalším, zůstává nadále naší čestnou členkou a především milou kamarádkou. Věříme, že se i nadále budeme těšit z její společnosti, břitkých soudů i humoru, který ji provází.

Valná hromada schválila:

- **Kandidáty na členy VV SKIP:** Moniku Kratochvílová, Kamilu Brablíkovou, Kateřinu Janoškovou, Hanu Hanáčkovou, Janu Sikorovou
- **Kandidáta na člena dozorčí komise VV SKIP:** Danielu Divínovou
- **Kandidáta na předsedu VV SKIP:** Libuši Nivnickou

- **Návrh na udělení Ceny českých knihovníků:**

Mgr. Šárce Kašpárkové,

Mgr. Janě Nejezchlebové, in memoriam.

Úkoly Regionu Velká Morava v následujícím období:

1. Nadále pokračovat v realizaci tradičních setkání členů SKIP Velká Morava – tzv. kolegií, která jsou platformou pro odborné semináře, setkání s osobnostmi, výměnu zkušeností, aktuální informace a exkurze do knihoven a dalších paměťových institucí.
2. Nadále podporovat institucionální členy SKIP (do 1 úv.) formou Malých regionálních projektů v grantovém programu SKIP Velká Morava.
3. Přípravovat pro členy odborné studijní cesty do vybraných knihoven.
4. Přípravovat odborné vzdělávací akce.
5. Udělovat ceny Velkomoravský knihovník individuálním členům SKIP Velká Morava.

Valná hromada zvolila nový Výbor a dozorčí komisi

Libuše Nivnická (předsedkyně), Jana Tomancová, Magda Švejcarová, Monika Kratochvílová, Kateřina Janošková, Jana Sikorová, Jarmila Daňková, Radovan Jančář, Kamila Brablíková. Dozorčí komise je nově ve složení: Jana Šubrová, Blanka Glaserová, Marie Kachlíková.

Účastnili jsme se samozřejmě také **celostátní Valné hromady, která se konala v Ostravě 7. června**. Zde byly mj. uděleny prestižní Ceny českých knihovníků, Z našeho regionu in memoriam Mgr. Janě Nejezchlebové.

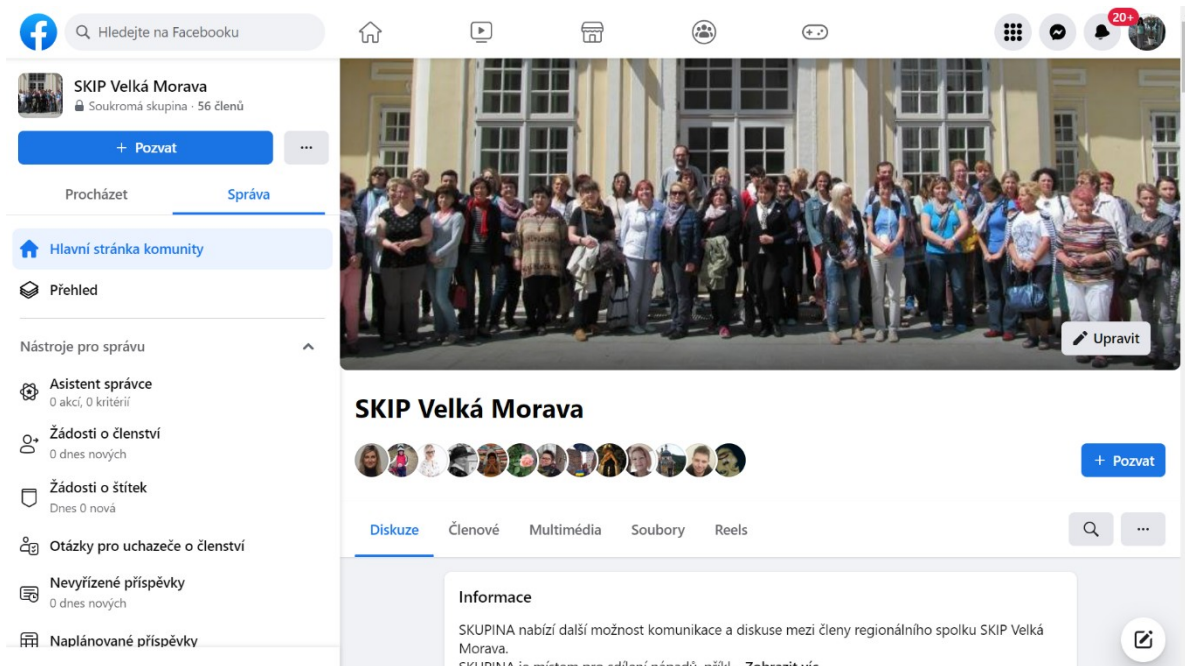
Osobně cenu převzala PhDr. Šárka Kašpárková (ředitelka Knihovny Kroměřížska).

Členská základna

K datu 31. 12. 2022 měl region **218 institucionálních členů a 147 individuálních**. Oproti předchozímu období počet členů opět vzrostl a to celkem u institucionálních o 16 a individuálních o 12. Patříme tedy stále k regionům s největší členskou základnou a jsme přesvědčeni, že zájem o členství roste díky tomu, že SKIP ČR a náš region nabízí řadu projektů včetně finanční podpory, které jsou pro knihovny významné a bez nichž by některé aktivity nedokázaly samy realizovat. Daří se včas vybírat většinu členských příspěvků a stanovený podíl odvádět do VV SKIP.

Komunikace se členy probíhá prostřednictvím e-mailů, informace jsou dostupné na webových stránkách <https://www.knihkm.cz/skip-velka-morava.html> newsletteru <https://www.knihkm.cz/skip-velka-morava/aktivity.html> a prostřednictvím facebookové skupiny.

Hospodaření umožňuje díky dobrému výběru členských příspěvků i grantové podpoře K 21 poměrně širokou podporu projektů a aktivit. Účetnictví regionu je vedeno paní Soňou Křetínskou (KKD Vyškov), profesionální účetní, která je v pravidelném kontaktu s hospodářkou SKIP.

Hlavní oblasti činnosti

Regionální projekty SKIP VELKÁ MORAVA

Jednou z velmi úspěšných nabídek našeho regionu je tradičně **podpora komunitních aktivit knihoven s důrazem na propagaci čtení a podporu čtenářství**. Cílovou skupinou výzvy jsou knihovny do 1,0 úvazku, institucionální členové SKIP Velká Morava. Důraz je kladen na podporu celostátních čtenářských aktivit, především Týden knihoven a Den pro dětskou knihu.

V roce 2022 bylo podáno **8 žádostí**:

v plné výši podpořeno 6 žádostí (Nivnice, Lipov, Horní Lideč, Hrotovice, Rozdrojovice, Znětínek)

požadovaná částka krácena u 2 žádostí (Šakvice, Vracov).

Žádosti o poskytnutí dotace byly podpořeny v celkové výši 33 000,- Kč.

Cílem podpory bylo v souladu se schválenou Konceptí rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 a s výhledem do roku 2030 podpořit zejména v menších knihovnách komunitní aktivity zaměřené na propagaci čtení a podporu čtenářství. Podpořeny byly projekty komunitního charakteru v souladu s jedním z cílů nové koncepce **budovat knihovny jako otevřená vzdělávací, kulturní, komunitní a kreativní centra**. Podmínkou bylo aktivní zapojení knihovny při realizaci projektu, např. formou soutěží či workshopů.

Podmínky a pravidla pro poskytnutí dotace byla zveřejněna na webových stránkách regionální organizace SKIP Velká Morava.

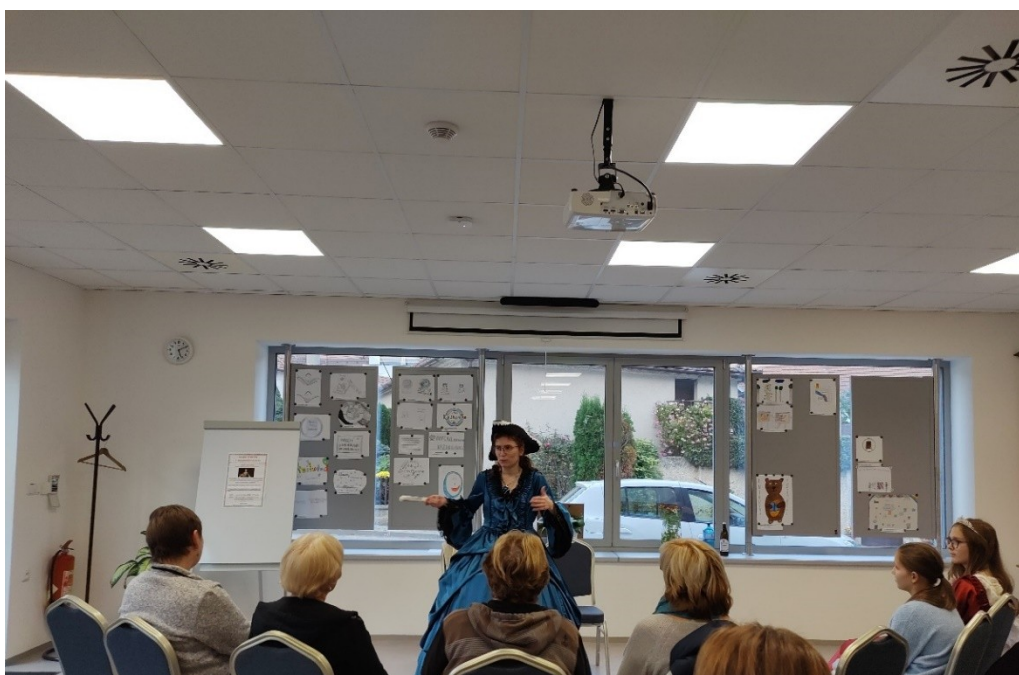
Seznam schválených žádostí - malé regionální projekty SKIP - VELKÁ MORAVA 2022

Název žadatele- obec	Kraj/okres	Název projektu	Požadovaná výše dotace	Celkové náklady projektu	Schválená výše dotace
NIVNICE (obec)	Zlínský/Uherské Hradiště	Podzimní tradice v knihovně	5 000,00 Kč	6 100,00	5000,00
LIPOV (obec)	Jihomoravský/Hodonín	Trénování paměti a čtení	5 000,00 Kč	5 000,00	5000,00
HORNÍ LIDEČ (obec)	Zlínský/Vsetín	Komiksový workshop s Danielem Vydrou	5 000,00 Kč	7 073,00	5000,00
HROTOVICE (město)	Vysočina/Třebíč	Do knihovny nejen pro knihu	5 000,00 Kč	6 218,00	5000,00
ŠAKVICE (OBEC)	Jihomoravský/Břeclav	Příspěvek na besedy pro děti MŠ a ZŠ Šakvice, kurzy Trénování paměti a kurzy malování pro seniory, pasování prvňáčků, workshopy	5 000,00 Kč	14 000,00	1500,00
ROZDROJOVICE (obec)	Jihomoravský/Brno-venkov	Setkání s Marií Terezií, jedinou vládnoucí ženou na českém trůně	4 500,00 Kč	4 500,00	4500,00
VRACOV	Jihomoravský/Hodonín	Beseda se spisovatelkou	3 000,00 Kč	3 000,00	2000,00
ZNĚTÍNEK (obec)	Vysočina/Žďár nad Sázavou	Veselý konec prázdnin	5 000,00 Kč	7 000,00	5000,00
CELKEM			37 500,00 Kč	52 891,00	33 000,00

Obecní knihovna Horní Lideč připravila v rámci malých regionálních projektů komiksový workshop s Danielem Vydrou, který se konal 10.5.2022

„Čtvrtáci a pátáci absolvovali v naší knihovně workshop zaměřený na komiks. Dvě vyučovací hodiny plné aktivity směřovaly k jedinému cíli: seznámit děti nejenom s komiksem jako pojmem, ale především si vyzkoušet tvorbu komiksového příběhu. Děti pracovaly v týmech a výsledek své práce po té prezentovaly svým spolužákům. A došlo i na hranou scénu.“
<https://knihovnahornilidec.cz/akce/komiksovy-workshop>

Císařovna Marie Terezie v podání Bc. Dany Šimkové navštívila s podporou SKIP 8.10.2022 v rámci Týdne knihoven Obecní knihovnu Rozdrojovice

Městská knihovna roku 2022

Do 16. 6. 2022 bylo možné zasílat na adresu SKIP Velká Morava nominace na ocenění Městská knihovna roku 2022. Komise ve složení Libuše Nivnická, Kamila Brablíková, Monika Kratochvílová, Jana Tomancová, Kateřina Janošková a Jana Sikorová rozhodla, že **za Zlínský**

kraj postoupí do celostátního kola Městská knihovna Valašské Meziříčí a za Jihomoravský kraj Městská knihovna Tišnov.

Ve dnech 23. – 25. 8. navštívila komise ve složení PhDr. Vít Richter, Bc. Kateřina Hubertová, PhDr. Marie Šedá a Ing. Daniela Divínová osm nominovaných knihoven (Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice, Městská knihovna Benešov, Městská knihovna Česká Lípa, Městská knihovna Úpice, Městská knihovna Nové Město na Moravě, Městská knihovna Tišnov, Městská knihovna Valašské Meziříčí, Městská knihovna Frýdek-Místek).

Návštěva komise v Městské knihovně Tišnov. Zleva Daniela Divínová, Marie Šedá, Vít Richter, Kateřina Hubertová, zástupci knihovny Edita Hečová a vedoucí knihovny Dagmar Kopřivová

Komise MěK roku 2022
představuje

MĚSTSKÁ KNIHOVNA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

- **1861** z iniciativy P. Fr. Pavlíka vznikl ve Valašském Meziříčí první čtenářský spolek
- **konec 50. let** budova radnice byla vhodně upravena pro potřebu knihovny
- **1. června 2019** Slavnostní otevření Komunitního centra Valašské Meziříčí, ve kterém sídlí knihovna
- Pavla Holmanová a Irena Kardi Kročilová byly oceněny jako nejlepší knihovnice okresu Vsetín za rok 2022

Informace o návštěvě komise v Městské knihovně Valašské Meziříčí na Facebooku SKIP ČR

Projekty realizované s podporou MK ČR (K 21)

Náš region je také tradičně aktivní při podávání a realizaci projektů podávaných prostřednictvím SKIP do dotačního titulu MK ČR K21.

- Knihovna Jiřího Mahena v Brně – vícedenní seminář z cyklus Chceme dětem číst XIV
- Knihovna Františka Bartoše Zlín – Jak propagovat knihovnu a její služby
- KDK Zlínského kraje – Poezie, která baví
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín - Dětský knihovník (nejen) a dětský uživatel v průmyslu 4.0
- Knihovna Halenkov a Masarykova veřejná knihovna Vsetín – celostátní seminář Co venkovská knihovny umějí a mohou (Podrobné zprávy viz Přílohy)

Kluby dětských knihoven

V regionu působí **Regionální klubko Zlínský kraj** www.kfbz.cz/kdk.htm, předsedkyně Hana Hanáčková, Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti) a **Regionální klubko Jižní Morava**, předsedkyně Mgr. Helena Hubatková - Selucká, Knihovna Jiřího Mahena v Brně.

Zprávy z obou klubek viz přílohy.

Časopis IMPULSY

S finanční podporou SKIP pokračovalo vydávání elektronického časopisu IMPULSY, který vzniká pod křídly Centra dětského čtenářství při KJM – viz <http://www.kjm.cz/redakce>, Časopis vychází jedenkrát za dva měsíce a je dostupný na <https://impulsy.kjm.cz/aktualni-cislo>. V roce 2022 bylo jedno číslo věnováno také spolupráci se školními knihovnami (2/2022).

KNIHOVNÍCI IMPULSY Česky | English

KIMPULSY

Aktuální číslo Redakce Rubriky Chci publikovat Seznam autorů Archiv

Impulsy » Aktuální číslo

Vydávání časopisu finančně podporuje SKIP ČR.

IMPULSY
Inspirace, náměty a trendy dětského čtenářství

Aktuální číslo
ROČ. 8, Č. 4/2022

EDITORIAL

- Iveta Cehelská
Editoriál

Milí příznivci časopisu Impulsy, dostává se k Vám v tento adventní čas poslední letošní číslo našeho elektronického časopisu Impulsy, a protože je tento čas nadcházejících Vánoc doslova kouzelný, i naše nové číslo je zaměřeno vyloučeně pohádkově. Hana...

DOPORUČJEME

- Matty Čechovských
Hrnečku, vař!
- Matty Čechovských
Rok v pohádce
- Matty Čechovských
Slavíci, mořské víly a bolavé zuby
- Matty Čechovských
Šepotání
- Matty Čechovských
Vánoční inspirace

Vyhledávání

hledat

Partneři

rostemesknihou.cz

ZLATÁ STUHA

KLUB DĚTSKÝCH KNIHOVEN

Studijní zájezd do Městské knihovny v Písku

18. května 2022 se uskutečnila exkurze do Městské knihovny v Písku spojená s návštěvou hradu Zvíkov. Účastnilo se jí kolem 40 knihovnic a knihovníků z regionu SKIP Velká Morava. Kolegyně Kateřina Janošková připravila do autobusu zábavný tematický kvíz. Na vítěze čekala odměna.

Městská knihovna Písek byla v roce 2019 přestěhována do nově zrekonstruované budovy bývalé základní školy J. A. Komenského na Alšově náměstí, což umožnilo

značné rozšíření služeb pro uživatele. Vzniklo tak skvělé místo pro neformální vzdělávání a setkávání komunit. Knihovna získala v ocenění Stavba roku 2020 Cenu předsedy Senátu parlamentu České republiky.

Budovou účastníky exkurze provedl ředitel Mgr. Roman Dub a jeho kolegyně. Přítomní tak mohli navštívit všechny prostory a oddělení knihovny a seznámit se s jejím chodem, činnostmi i nabídkou služeb.

Následovala krátká procházka po městě a přesun na hrad Zvíkov s komentovanou prohlídkou. Prožili jsme pěkné chvíle plné inspirace, nových podnětů a nápadů.

Kolegia

Kolegia jsou hlavní platformou, která v našem regionu dává příležitost všem ke společnému setkávání. V roce 2022 jsme se sešli na tradičním adventním setkání v Knihovně Jiřího Mahena v Brně dne 1. prosince 2022. Pravidelně zde dáváme prostor představení úspěšných knihoven. Tentokrát to byly:

- Místní knihovna Dolní Lhota, knihovna oceněná Diplomem za moderní knihovnické a informační služby ve Vesnici roku za Zlínský kraj (Monika Barcuchová)

- Knihovna Smrčná, knihovna získala zvláštní ocenění a diplom v kategorii „základní knihovna“ v Knihovně roku 2022 (Lucie Janáková)
- Obecní knihovna Ořechov, vítězná knihovna v rámci krajského kola Vesnice roku (Naděžda Adámková)

K významu kvality interiéru knihoven přispěla i prezentace Malá knihovna a její proměna v podání Mgr. Lenky Dostálové, Metodické centrum pro výstavbu a rekonstrukci knihoven MZK.

Představili jsme a poblahopřáli mladým kolegům, kteří byli z našeho regionu nominováni na cenu MARK

- Bc. Iveta Cehelská (Knihovna Jiřího Mahena v Brně)
- Bc. Marek Otruba (Městská knihovna Hodonín)
- Bc. Anděla Krumpolcová (Knihovna Fr. Bartoše Zlín)

Zleva : nominované kolegyně na cenu MARK Bc. Anděla Krumpolcová a Bc. Iveta Cehelská. Blahopřeji členky výboru Jana Tomancová, Monika Kratochvílová, předsedkyně Libuše Nivnická

Na závěr jsme se společně vyfotili pro pozdravy našim kolegům z dalších regionů a přáním úspěšného, zdravého a pohodového roku 2023..

S využitím podkladů členů výboru SKIP Velká Morava zpracovala

Libuše Nivnická, předsedkyně RV SKIP Velká Morava

V Brně dne 28. 1. 2023

Přílohy

Hodnocení činnosti r. 2022 – Klub dětských knihoven Zlínského kraje

Regionální klubko KDK SKIP **Zlínského kraje** má své stránky na webu Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně, kde se zájemci dočtou o všem, co KDK ZK připravuje. Jsou zde také zápisy a fotografie z akcí i dětmi navržené logo: <http://www.kfbz.cz/kdk.htm> .

V červnu letošního roku jsme provedli aktualizaci členské základny, naše klubko čítá 31 evidovaných členek, ale na společných setkáních nás bývá samozřejmě daleko více.

Čtyři knihovny Zlínského kraje na podzim roku 2021 opět podaly společný projekt k podpoře dětského čtenářství a získání zájmu dětí o pravidelné návštěvy v knihovnách pod názvem **Poezie, která baví** – Poznáváme současné české autory knih pro děti a mládež. A tak se ve dnech 19. a 20. října a 10. listopadu 2022 uskutečnily 4 besedy s autorem, básníkem, komikem hercem a textařem **Lukášem Pavláskem**. Na 200 malých čtenářů v knihovnách Zlínského kraje tak mohlo zažít recitaci i autorské čtení a besedu. Máme radost, že všichni účastníci odcházeli nadšení a inspirovaní k četbě (nejen) Lukášových knih... samotné setkání se známým autorem je vždy zážitkem a určitě také motivací k dalším čtenářským dobrodružstvím.

Po covidové přestávce jsme uskutečnili podzimní setkání KDK ZK, které připravila Knihovna BBB v Uh. Hradišti. Ve středu 14. září 2022 jsme pozvali Mgr. Pavlínu Lišovskou z Centra dětského čtenářství v Brně a Alenu Visurovou s Bc. Moniku Birtusovou z Městské knihovny v Bruntále, které si pro kolegyně z knihoven Zlínského kraje připravily praktické ukázky **práce s dětskou poezií**. O rytmizaci říkadel a básniček, o důležitosti intonace či o asociacích v poezii nám v příspěvku Na vlnách bás(ně)ní práci s dětským čtenářem přiblížila Mgr. Pavlína Lišovská. Na ni skvěle navázaly svými náměty na lekce kolegyně z bruntálské knihovny Alena a Monika, a my jsme se přesvědčili, že poezii je možné vytvořit například i z běžného nákupního seznamu. Všichni přítomní si vyzkoušeli spoustu praktických dovedností, které jistě ve svých knihovnách při realizaci lekcí pro děti a mládež využijí.

Už před 23 lety se čtyři knihovny Zlínského kraje dohodly, že budou pravidelně vyhlašovat **společnou literární soutěž** a následně odměňovat své nejlepší mladé literáty. Od roku 2001 se knihovny v pořádání krajských přehlídek pravidelně střídají, i když v jednotlivých regionech je soutěž vyhlašována pod různými názvy. Na Vsetínsku je to „O poklad strýca Juráša“, pro Zlínsko je to „Hledání“, na Uherskohradištsku „Píšu povídky, píšu básně...“ a kroměřížské mladé autory zastřešuje název „Kroměřížská litera“. Každoročně pak vychází sborníček nejlepších prací. Letošní sborníček dětského literárního projevu zastřešilo společné téma **Aby ze světa nevymizela radost**. Regionální kola proběhla v Knihovně Kroměřížska, Masarykově veřejné knihovně ve Vsetíně, Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně a Knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti. Slavnostní vyhlášení výsledků krajského kola proběhlo v Krajské knihovně F.Bartoše ve Zlíně, kde letos vydali i sborníček vítězných prací.

V Týdnu knihoven 2022 jsme vyhlásili nový ročník regionálních kol **literárních soutěží pro děti do 15 let**, tentokrát s tématem kopírujícím národní téma - **Dobré**

zprávy. Vše opět ukončí společná krajská přehlídka mladých autorů v příštím roce. Slavnostní vyhlášení výsledků tentokrát proběhne v Knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti.

KDK SKIP Zlínského kraje se účastní také **národních projektů a aktivit SKIP ČR.** Proběhla Noc s Andersenem, zapojujeme se v projektu BookStart, probíhá Pasování prvňáčků s Knížkami pro prvňáčka, některé knihovny se zapojují do Školy naruby, Lovců perel, přidávali jsme se k Noci literatury, probíhá také Den pro dětskou knihu... a jednotlivě se účastníme řady on-line vzdělávání.

Proběhly vzdělávací akce o dětské literatuře, např. Nekvalita v dětské literatuře v KFB Zlín, mnohé knihovny přenesly besedy pro školní třídy do virtuálního prostoru...

Uherské Hradiště 15. listopadu 2022 Hana Hanáčková, Bronislava Jakoubková

Výroční zpráva Klubu dětských knihoven SKIP ČR – Klubko Jižní Morava

2022

Rok 2022 lze v dětských odděleních popsat jako rok, kdy se do knihoven „vrátil život“, tedy přesněji návštěvníci a čtenáři, které neomezovali žádné zákazy, stejně jako knihovny.

Nicméně, vzhledem k vývoji na politické scéně, to byl také rok, kdy se hodně věcí měnilo a my se museli opět přizpůsobit. Nejdříve, po pandemii, na technologie a s nimi související digitální kompetence, které jsme se učili efektivně využívat a předávat pomocí práce s online programy nebo roboty, virtuální realitou. Později přišla nová výzva v podobě nově příchozích z Ukrajiny a jejich potřeb. A nejlépe to tak všechno skloubit dohromady.

V současné době potvrdilo své členství v klubku 15 členek z 10 knihoven regionu. V roce 2021 bylo evidováno 24 členek. Jedna kolegyně odešla do důchodu, ostatních 9 členek se zatím neozvalo, ale dávám jim ještě prostor. Nově přibyla jedna členka. Celkově je tedy v Klubku 16 členek

Centrum aktivit se tradičně drží v jihovýchodní oblasti: Hodonín a Břeclav, kde se daří naplňovat myšlenky Klubu dětských knihoven nejen mezi členkami Klubka, ale i obecně v regionu. Nejvíce členek v Klubku je právě z Městské knihovny v Břeclavi.

Členky Klubka mezi sebou komunikují emailem nebo prostřednictvím odkazu na webovou stránku Klubka pod www stránkami Knihovny Jiřího Mahena v Brně <http://www.kjm.cz/skipkdk>. Stránky by ale potřebovaly aktualizovat a přizpůsobit potřebám a očekáváním členek Klubka.

I přes tento turbulentní rok se nám podařilo nadále se oborově vzdělávat. V únoru proběhl webinář s PhDr Martinem o důležitosti čtení pro 21. století, jehož se díky možnosti uspořádat jej online, zúčastnilo více než 70 kolegů a kolegyně napříč republikou.

Na setkání navázala pracovní dílna v Městské knihovně v Břeclavi, na které kolegyně představily, jak se jim daří do svých tradičních aktivit zapojovat práci s roboty a virtuální realitou. (<https://duha.mzk.cz/clanky/moderni-technologie-na-pobockach-mestske-knihovny-breclav>)

Třetí společné setkání bylo pietní vzpomínkou na Mgr. Janu Nejezchlebovou, dlouholetou předsedkyni Klubka Jižní Morava. Vyrazily jsme společně do Třebíče a

prostřednictvím velmi erudovaného průvodce objevovaly taje židovské literatury a kultury.

Zhodnocení celostátních akcí v regionu.

Z celostátních aktivit se knihovny nejvíce zapojují do Noci s Andersenem, Knížky pro prvňáčka spojeného s pasováním prvňáčků, projektu Bookstart - S knížkou do života. Některé projekty celostátního dosahu zůstávají nepokryty (Anketa SUK, Kde končí svět). Knihovny se spíše věnují linii vlastních projektů. Do požadovaného termínu odevzdání výroční zprávy se k hodnocení akcí vyjádřilo jedenáct členek Klubka z osmi knihoven.

Noc s Andersenem

Noci s Andersenem se zúčastnilo sedm knihoven, ve dvou bylo nocování z důvodu nemoci zrušeno nebo přesunuto, ale náhrada z personálních důvodů neproběhla.

Zapojila se Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově, MěK Hodonín, oddělení pro děti + pobočka Brandlova, Městská knihovna Veselí nad Moravou, MěK Břeclav - pobočka Poštorná, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Městská knihovna Kyjov, Městská knihovna Židlochovice.

MěK Hodonín, oddělení pro děti + pobočka Brandlova zaměřuje téma Noci s Andersenem na konkrétního autora, se kterým má celoroční projekt. V r. 2022 byli "Ztraceni v čase Petry Braunové", a to podruhé. Navázali na úspěšný celoroční projekt, který měli s Petrou Braunovou před 5 lety. Program NSA vycházel přímo z knihy Ztraceni v čase. Během pohádkové noci se ztratili ve 3 různých dobách a nakonec se za bouřky a hřmění hromů přenesli zpět do knihovny, tak jako hlavní hrdina v knize. Prošli různými zkouškami jako uvařit typické jídlo pro danou dobu (smažení pšeničných placek, výroba želé apod.), postavit obydlí, při stezce odvahy vyluštili návratovou šifru.

V Městské knihovně Veselí nad Moravou se program NSA točil kolem koček a psů, přišly paní z útulku, byli na výpravě venku, hráli hry, četli zajímavé knížky.

V Městské knihovně Břeclav – pobočka Poštorná čekala na děti Pirátská noc.

V Knihovně Jiřího Mahena v Brně proběhla NSA kvůli covidovým opatřením pouze v rámci jednoho dopoledne, kdy byla pozvána vybraná škola za odměnu za celoroční práci na tematické aktivity ke knize Harry Potter - 1. dubna. Pro děti z řad veřejnosti pak ve stejném tématu proběhlo tematické harrypotterovské dopoledne v tentýž den.

Knížka pro prvňáčka a pasování prvňáčků

Do tradičního projektu se zapojila Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově, MěK Hodonín, oddělení pro děti + pobočka Brandlova, MěK Břeclav-pobočka Stará Břeclav, MěK Břeclav-pobočka Poštorná, MěK Břeclav - pobočka Charvátská Nová Ves, Městská knihovna Veselí nad Moravou, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Knihovna Anny Šperkové Bučovice, Městská knihovna Kyjov, Městská knihovna Židlochovice.

MěK Hodonín, oddělení pro děti + pobočka Brandlova slavnostně pasují cca 300 prvňáčků z Hodonína a okolních obcí v historickém sále místního Masarykova muzea. Více po sobě jdoucích akcí s programem, který zajišťuje např. ZUŠ. Pasovaným dětem předávají speciální medaile vyrobené místní

tiskárnou a Knížku pro prvňáčka. Během školního roku třídy navštěvují opakovaně knihovnu a stávají se registrovanými čtenáři.

Masarykovo muzeum Hodonín - sál Evropa, Pasování na čtenáře, 8.6.2022, v rámci projektu Už jsem čtenář - Knížka pro prvňáčka

Pasováno celkem cca 320 prvňáčků z Hodonína a okolních obcí (více stejných po sobě jdoucích akcích)

Autor fotografií: Svatava Hýbnerová

MěK Břeclav - pobočka Stará Břeclav se zapojila se dvěma třídami, **MěK Břeclav-pobočka Poštorná** se čtyřmi třídami, **MěK Břeclav - pobočka Charvátská Nová Ves** pořádá v rámci těchto akcí pro žáky prvních tříd každý měsíc besedu.

Městská knihovna Břeclav – pobočka Poštorná - Pasování na rytíře

Městská knihovna Břeclav – pobočka Stará Břeclav, Knížka pro prvňáčka – Čertí škola

V **Městské knihovně Veselí nad Moravou** se zúčastnily všechny třídy prvňáků místních škol, projekt byl zakončen slavnostním pasováním

V **Knihovně Jiřího Mahena v Brně** jde o každoroční, velmi oblíbenou akci pro první ročníky ZŠ. V roce 2021/2022 spolupracovali s 4 základními školami (celkem 250 dětí), v aktuálním školním roce spolupracují se 4 základními školami (celkem 260 dětí). Pro celou KJM se každoročně objednává cca 1.900 ks Knížek pro prvňáčka. V říjnu vždy pasování na čtenáře, v průběhu školního roku možnost absolvovat program v knihovně a král/ovna knih docházejí do spolupracujících

škol, kde pro děti připravují interaktivní program. V červnu pak vždy slavnostní akce Klíčování, kde jsou dětem předány klíče od knihovny a Knížky pro prvňáčka za celoroční práci, nejprve však musí prokázat své znalosti abecedy a čtení či psaní.

Městská knihovna Kyjov se účastní také pravidelně. V rámci akce probíhá klasické pasování dětí na čtenáře, vždy s doprovodným programem. Loni to bylo se spisovatelkou Markétou Harasimovou.

OKnA

Soutěžní přehlídka se účastnila pouze Knihovna Jiřího Mahena v Brně. Knihovnu reprezentovali Matty Čechovských a Kristýna Havlová za KDM se soutěžním programem Po nás potopa. Výsledky přehlídky: <https://www.knihovnadobris.cz/skip-okna/>

Bookstart: S knížkou do života

Zapojila se Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově, MěK Hodonín, oddělení pro děti + pobočka Brandlova, Městská knihovna Veselí nad Moravou, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Městská knihovna Kyjov.

MěK Hodonín, oddělení pro děti + pobočka Brandlova pořádají dopolední programy pro děti do 4 let s doprovodem (4x ročně) Škvrňata a batolata do knihovny natotata. Vede je ve spolupráci s knihovnicí místní ochotnická herečka, která si připravuje autorská divadélka se čtením, povídáním, zpíváním, muzicírováním, poučením. Připravený program nebo prvky z něj, se svolením lektorky, používá knihovnice v programech pro MŠ. Program navštěvují většinou maminky s dětmi ve věku 1-2 roky a miniškolka při místním Centru pro rodinu.

MěK Hodonín, Škvrňata a batolata do knihovny natotata, 25.10.2022, v rámci projektu

S knížkou do života

Pohádkování s místní ochotnickou herečkou Ingrid Nesvadbovou o beránkovi, který obešel celý svět - volná zábava po programu.

Autor fotografií: Mgr. Filip Koneček

Městská knihovna Veselí nad Moravou má v rámci projektu dva cykly: dopolední S nejmenšími za pohádkou pro děti 0 - 3 roky a odpolední S knížkou je zábava pro děti od 4 do 6 let. Probíhají 6 x do roka interaktivní formou, program si připravují externí lektorky.

Knihovna Jiřího Mahena v Brně uvádí tyto aktivity jako nejoblíbenější akci nejmenších čtenářů a jejich rodičů. Vzhledem k rostoucímu zájmu o tuto aktivitu byli nuceni navýšit počet setkání ze dvou na 3-4 v každém měsíci, v čemž budou nadále pokračovat. Každé setkání vždy vychází z knihy pro děti (např. Sněhová víla, Volte zvířata! atp.).

Městská knihovna Kyjov pořádá 1x měsíčně dopoledne pro rodiče s nejmenšími dětmi. V rámci této akce mají nejmladší děti zdarma registraci do knihovny. Zvou rodiče s těmi nejmenšími dětmi, kteří k nám už chodí. Program se obměňuje podle možností, pravidelným hostem bývá paní s loutkovým divadélkem a samozřejmě pro rodiče jsou vždy připraveny novinky pro nejmenší čtenáře.

Městská knihovna Kyjov, Bookstart - Básničkohraní

Lovci perel

Do projektu jsou zapojeni Městská knihovna Židlochovice, Městská knihovna Veselí nad Moravou. Městská knihovna Kyjov.

Jiné:

Kromě celostátních akcí se knihovny věnují i zajímavým projektům na místní úrovni. Z došlých zpráv z knihoven předkládáme ty nejzajímavější.

Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově letos bodovala se Dnem pro dětskou knihu. Byl připravený pořad pro předškolní děti - Hrátky s Večerníčkem - kde se předčítalo, hrálo, zpívalo, tvořilo.

MěK Hodonín, oddělení pro děti + pobočka Brandlova pořádá každoročně řadu velmi inspirativních vlastních aktivit. Patří mezi ně například Den poezie v 11/2022 - každoročně připravují pro místní gymnázium a OA - dopolední program s výstupem prezentovaným ve škole.

V rámci celostátní kampaně mají celoroční projekt "Ztraceni v čase Petry Braunové II" - programy pro školy v knihovně o knihách spisovatelky Petry Braunové; beseda s P. Braunovou v knihovně pro ZŠ, SŠ; literární a výtvarná soutěž; výstava soutěžních prací 10 - 12/2022 v knihovně s vernisáží a oceněním nejlepších prací v Týdnu knihoven

Městská knihovna Židlochovice si chválí letošní účast v projektu Jižní Morava čte - (soutěž literární a výtvarná, naučný kvíz Co (ne)víte o vodě, Zázračná voda - praktické pokusy s vodou)

MěK Břeclav-pobočka Poštorná, pobočka Charvátská Nová Ves, pobočka Stará Břeclav slavila úspěch s programem Učíme se s Medvídkem PÚ: druhé třídy ZŠ, čtení s porozuměním (po přečtení knih děti vyplní pracovní listy -ke každé knize jiný, dostávají za to červené a žluté korálky, které si schovávají do Medvídka - skleničky ve třídě. V pololetí, nebo na konci roku proběhne vyhodnocení. Projekt běží na pobočkách vždy půl roku, pak ho přesouvají na jinou.

Zapojení ozobotů, bluebotů a Virtuální reality do stávajících programů.

27. 1. 2022 Moderní technologie, odpoledne pro veřejnost, Maminky s dětmi a Blueboti. MěK Břeclav - pobočka Charvatská Nová Ves

Městská knihovna Břeclav – pobočka Poštorná, Výprava na měsíc

Ve spolupráci se Skandinávským domem v Praze realizovali programy o Mumíncích pro ZŠ i veřejnost = literárně kulinářské zážitky s brusinkovým čajem a sušenkami.

Celoroční projekt: Poznáváme svět kolem sebe s Machem a Šebestovou pro 3. třídy (sbírání razítek M a Š za přečtené knihy, pracovní listy v knihovně i ve škole).

Celoroční projekt pro 4. třídy: Harry Potter - sbírání ingrediencí do lektvarů - soutěží mezi sebou jednotlivé koleje. Bojovky, hledačky, stezky: Čarodějnická, Čertí, Strašidelná, Vánoční a Pohádková, Ptačí (přezimující ptáci).

Městská knihovna Břeclav – pobočka Poštorná, projekt Harry Potter

Městská knihovna Veselí nad Moravou si letos cenila program o jarních prázdninách, který byl hojně navštívený, po tři dopoledne se děti účastnily

malování v galerii, hraní scének a soutěží v knihovně a tvoření vlastního příběhu v parku.

Knihovna Jiřího Mahena v Brně bodovala s akcí Robotíme - program na podporu digitální gramotnosti u dětí ve věkové kategorii 8-12 let.

Čtenářský klub pro děti - na podporu čtenářské gramotnosti u dětí ve věku 9-13 let.

Projekt TEEN: Expresivní terapie a programy TEEN v Knihovně Jiřího Mahena v Brně - dotováno MK ČR, aktivity typu manga a anime klub, doučování angličtiny, udržitelný Zelený klub, kontroverzní témata na přednáškách (LGBT+) aj.

Projekt Chceme dětem číst XIV. - na podporu dalšího vzdělávání knihovníků a dalších zájemců o práci s dětským čtenářem, vzdělávací semináře - např. na témata Jak správně vytvořit metodiku k vzdělávací lekci pro děti a mládež, Pojďte, děti, budeme číst s porozuměním 2022 či Chceme dětem číst XIV. aneb Cesta pohádkovým světem.

Integrační projekt - na podporu začlenění cizinců (vietnamského či ukrajinského původu) do společnosti v Brně, proběhly např. Zahradní slavnost - Ukrajinský den, vzdělávací programy pro třídní kolektivy s vietnamskou menšinou.

Mediální projekt - proběhly akce pro školy aj.

Knihovna Anny Šperkové Bučovice - besedy s představiteli města v rámci akce Čtení sluší každému

Městská knihovna Kyjov se projektové činnosti příliš nevěnují mimo projekty, které už jsou v rámci SKIPU, pravidelně se ale zapojují také do projektu Jižní Morava čte, kde se většinou daří celkem velké účasti ze stran školek i jednotlivých čtenářů. Loni bylo několik čtenářů také oceněno i v krajském kole soutěže.

Městská knihovna Kyjov, projekt Jižní Morava čte

Publikační činnost

Hodonínské listy 12/2022 "Ztraceni v knihovně"

https://www.hodonin.eu/assets/File.ashx?id_org=4041&id_dokumenty=1120489

Příloha Děckaři děckařům v časopise Čtenář (v měsících 3/22 - 12/22) + články dle daného tematického čísla tamtéž

Mgr. Helena Hubatková Selucká

18.1.2023

Jak propagovat knihovnu a její služby

Ve dnech 2. a 3. listopadu 2022 proběhl v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně seminář *Jak propagovat knihovnu a její služby*.

První den začal příspěvkem Mgr. Olgy Zbranek Biernátové z Albatros Media s názvem **Sociální sítě pro knihovny – kde být a co tam dělat**. V rámci přednášky byli účastníci seznámeni se všemi dominantními sociálními sítěmi (Facebook, Twitter, Instagram, BeReal, Tik Tok, LinkedIn...) v České republice. Lektorka zhodnotila, které z nich a v jaké podobě jsou vhodné pro komunikaci knihoven, a zaměřila se i na typy obsahu, které se pro jednotlivé platformy hodí.

Po krátké přestávce se slova ujala Mgr. Martina Košanová, ředitelka Odboru komunikace a tisková mluvčí Národní knihovny ČR, s příspěvkem **Jak správně psát – novinové články, příspěvky na FB, tiskové zprávy** apod. Účastníci se dozvěděli, na co je potřeba myslet, než se začnou rozesílat tiskové zprávy, jak formulovat argumenty, jaká by měla být struktura profilu na sociálních sítích, jak zvolit svou cílovou skupinu nebo jak napsat úderný headline.

PhDr. Marie Šedá z Knihovnického institutu přednesla příspěvek **Jak komunikovat se zřizovateli**. Příspěvek se zabýval komunikačním prostředím, tipy, jak komunikovat se starostou a zastupitelstvem, jak je zapojit do akcí knihovny, jak správně napsat úřední korespondenci apod. Zabýval se také komunikací směrem „ven“. Na toto téma byla vydána také publikace *Knihovna v obci – příručka pro starosty a zastupitele*.

Na závěr prvního dne semináře vystoupit Mgr. Daniel Bechný, ředitel Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje a vedoucí PR sekce SDRUK, který v příspěvku **Úskalí webové prezentace knihovny** mluvil o vzniku nových webových stránek plzeňské knihovny a o problémech, se kterými se při tom potýkali. V druhém příspěvku se zaměřil na **Metodiku vykazování návštěvníků on-line akcí** v Ročním výkazu o knihovně Kult (MK) 12-01. Změna Kultu byla provedena na žádost samotných knihoven a poměrně rychle uvedena do procesu. Počty návštěvníků on-line akcí se tak mohou vykazovat již za rok 2022.

Dopolední program druhého dne zaplnil příspěvek Mgr. Martiny Košanové **Jak správně prezentovat: verbální i neverbální komunikace v praxi**, ve kterém lektorka mluvila o tom, co udělat ještě než se pustíme do přípravy prezentace. Proč prezentujeme, ke komu budeme mluvit – ke kolegům, zaměstnavateli nebo odborné porotě; co lidé očekávají, a podle toho si určitě formu prezentace i její obsah. Příspěvek byl také zaměřen na formu komunikace, vliv neverbální komunikace na celkový dojem a také na to, co je a co není možné ovlivnit.

Po přestávce se ke slovu dostala Renata Holčáková, novinářka a knihovnice v Místní knihovně Velké Karlovice, která v příspěvku **Jak na propagaci obecních knihoven aneb I malé knihovny dokážou velké věci** mluvila o tom, jak nalákat

čtenáře, přednášející a návštěvníky do knihovny, jak přesvědčit vedení obce, že knihovna je potřebná a žádoucí instituce. Dále mluvila o zkušenostech s tím, jak zaplnit kulturní dům na besedu se zajímavými autory, jak zapojit místní cukrářky do knihovnou pořádaných akcí nebo jak strhnout ke čtení a psaní místní děti.

Posledním byl příspěvek **Jak na BookTube, podcasty, streamy**, který online přednesl Miloslav Linc. Byl zaměřen na to, jak ke čtenářům dostat naše doporučení, jak šířit programy a pořady, které v knihovně děláme tak, aby měly co největší smysl, jak dostat knihovnu k lidem domů a jaká technika je k tomu potřeba.

Hodnocení projektu Klubu dětských knihoven Zlínského kraje

Poezie, která baví – projekt Poznáváme současné české autory literatury pro děti a mládež v rámci společného projektu SKIP ČR pro rok 2022 za region Velká Morava V rámci projektu Poezie, která baví, jsme pozvali do čtyř knihoven Zlínského kraje komika, herce, textaře, spisovatele a autora tří básnických sbírek pro děti Lukáše Pavláška. Ve středu 19. října 2022 povídal o tom, jak píše knihy pro děti, v Masarykově knihovně ve Vsetíně a následně v Krajské knihovně F. Bartoše ve Zlíně. Ve čtvrtek 10. listopadu pak proběhla autorská čtení a besedy s dětmi v Knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti a v Knihovně Kroměřížska v Kroměříži. Hodnocení ze všech do projektu zapojených knihoven jsou pozitivní, děti knihy L. Pavláška znají a jeho básničky si často vybírají k recitaci. Setkání dětí s autorem bývá pro děti vždy velkým zážitkem. Na 200 malých čtenářů v knihovnách Zlínského kraje se přesvědčilo, že poezie nemusí být vždy nudná, že její prezentace může být i zábavná a hravá a recitace není pouze o tom naučit se zpaměti pár veršů, slok či vět. „Ve středu 19. října jsme si užili báječnou hodinku s Lukášem Pavláškem. Nepředstavil se nám ovšem jako herec nebo komik, ale jako autor vtipných knížek pro děti. Všichni jsme se při čtení jeho veselých a rozverných básniček a příběhů náramně bavili, fakt to stálo za to,“ napsali z Krajské knihovny F. Bartoše ve Zlíně. V Masarykově veřejné knihovně ve Vsetíně: „V naší knihovně Lukáš Pavlásek besedoval s žáky páté třídy o svých knihách. Už jeho vstup vyvolal u žáků úsměv na tváři, kdy rázným krokem předstoupil a hned spustil. Předčítal ze svých knih, jak beletrii, tak poezii. Na závěr proběhlo velké focení a Lukáš Pavlásek rozdál nespočet autogramů.“ Nevšední autorské čtení připravil Lukáš Pavlásek čtvrtákům a pátákům uherskohradištských škol. „Neotřele a vtipně představil své tři sbírky básniček a zábavně a originálně přečetl několik příběhů ze své knihy Bláznivá škola. Dozvěděli jsme se, že jako malý chlapec četl Mikulášovy patálie a v knihovně byl skoro denně!“ Knihovna BBB v Uherském Hradišti. „Děti si nejdříve nedokázaly spojit známou tvář a jméno, avšak jakmile nastoupil pan Pavlásek před děti, v ten moment se všem rozzářily oči, a když začal předčítat své básně, děti to velmi bavilo. Hodně se zapojovaly a smích byl slyšet i přes zavřená okna. Návštěvu si užili nejen děti, ale i učitelé. Autogramiáda na závěr byla velmi bujará. Děti si nechaly podepisovat kartičky do knihovny, ruce nebo třeba i klíčenky,“ hodnotí besedu v Knihovně Kroměřížska. Máme radost, že všichni čtvrtáci a pátáci odcházeli nadšení a inspirovaní k četbě (nejen) Lukášových knih... vždyť samotné setkání se známým autorem je vždy zážitkem a určitě také motivací k dalším čtenářským dobrodružstvím! Výhodou společného projektu je vždy využití množstevní slevy, jednoho ubytování a případného převozu autora z knihovny do knihovny. Díky projektům podaným prostřednictvím SKIP ČR můžeme pozvat a představit v našich knihovnách zajímavé osobnosti, na něž by jinak knihovny finančně nedosáhly. Opět se potvrdilo, že spojením sil a finančních prostředků lze efektivněji přivést do knihoven

společné projekty k podpoře dětského čtenářství a představit dětem knihovnu jako komunitní místo.

Dětský knihovník (nejen) a dětský uživatel v průmyslu 4.0

Zpráva ze semináře

Ve dnech 6. - 7. dubna 2022 proběhl v Masarykově veřejné knihovně Vsetín (MVK Vsetín) seminář s názvem „**Dětský knihovník a dětský uživatel v průmyslu 4.0**“. Téměř 40 (zejména) dětských knihovnic a knihovníků z celé ČR se sjelo do Vsetína, aby zde načerpali nové zkušenosti, znalosti, inspirovali se, ale také si odpočinuli, odreagovali se a zasmáli se (třeba prostřednictvím různých dýchacích metod a cvičení). Cílem semináře bylo seznámit (nejen) dětské knihovníky s aktuálním pohledem vědy na působení technologií při vývoji dítěte, společně poznat možnosti pro nové služby jak v informační, tak v komunitní sféře, které je možné nabídnout společnosti a uživatelům. Zároveň však také motivovat knihovníky k zdravému a uvědomělému způsobu života bez chronického stresu, který se následně projeví i při jejich práci. Práce dětských knihovníků je čím dál náročnější. Vyžaduje vysoké nároky na osobu knihovníka – vedle knihovnického vzdělání by také neměly chybět znalosti pedagogické, informační, technologické (se znalostí nových trendů, s přihlédnutím na průnik průmyslu 4.0). Dětský knihovník by měl být člověk schopný tvořit programy jak pro školy, tak v rámci neformálního volnočasového vzdělávání a vyžití. Měl by mít dobré komunikační znalosti, být tak trochu psychologem, vychovatelem, zvládat mnoho kreativních a tvůrčích činností včetně rukodělných, mít dobrou znalost informačních technologií, být mediálně gramotný. Součástí tohoto procesu je nutné celoživotní profesní vzdělávání, ale také schopnost být odolný vůči stresu, umět odpočívat, relaxovat a udržovat se v dobré fyzické i psychické kondici.

Seminář zahájily ve středu 6. dubna 2022 přivítáním přítomných ředitelka MKV Vsetín Daniela Divínová a místostarostka města Simona Hlaváčová, která také vyzdvihla důležitou společenskou roli knihoven v mnoha ohledech, i s přihlédnutím na současnou válečnou situaci na Ukrajině.

Úvodní příspěvek „**Hrozí další rozklad rodiny, lidských vztahů a lidstva samotného?**“ přednesl neurolog, pedagog a asistentní klinický profesor na Yaleké univerzitě **MUDr. Martin Jan Stránský**, který označil toto století za plně nejdramatičtějších změn pro lidstvo od jeho zrodu. Technologie často fungují jako dvojsečný meč. Technologicko-vědecké pokroky nám sice zlepšují život, ale proměna do umělé formy komunikace odbourává evoluční schopnosti našeho mozku.

Jak se vyhnout vyhoření a ztrátě motivace, jak být dlouhodobě šťastný v práci i ve svém životě? Těmto otázkám se věnovala ve své prezentaci „Jak hořet a nevyhořet“ psycholožka a psychoterapeutka **Mgr. Katarína Struhařová**. Péče o duševní zdraví je velmi důležitá, musíme si stále udržovat svůj vnitřní oheň a to třeba pěstujeme o tělo, spánek, jídlo. Vyhnout se stresovým situacím a vnímat sami sebe. Udržovat rovnováhu mezi nároky a očekáváními. Tělo nám dává signály, ke kterým musíme být vnímaví.

Na **exkurzi z Alexandrie k AI** vzala přítomné expertka **Sara Polak**, která vystudovala archeologii a evoluční antropologii na Oxfordu, v Londýně dělala headhunterku pro Palantir, analytičku pro NationBuilder, získala od britského ministerstva zahraničního obchodu ocenění Business Revolution Award, vyhlašované v rámci European Tech Women Awards. Poslední dva roky žije zpátky v Česku, kde se věnuje popularizaci umělé inteligence, vede několik projektů, organizuje hackathony, působí v Paralelní Polis a spolupracuje s ČVUT. V jejím příspěvku zaznělo několik zajímavých námětů, jak by bylo možné využít umělé inteligence v knihovnách. Není třeba bát se, že by zastoupila lidský faktor, naopak může být umělá inteligence neocenitelným pomocníkem v třídění a propojování informací a vyhodnocování souvislostí napříč informačními zdroji v historii i současnosti. Pomůže také při automatizaci nudných administrativních procesů či odbourat určité mýty, které považujeme za fakta.

Poobědový čas byl věnován příspěvku **Lucie Hermanové**, která je poradkyní pro výživu a suplementaci se zaměřením na střevní mikrobiom. Poukázala na **důležitost stravy pro náš spokojený život**, nutnost vybírat si potraviny, dobře je zpracovávat a vyhodnocovat je ve vztahu k našemu zdraví.

Odpolední část seminář pak byla věnována **dobré praxi z knihoven**. Prezentace plné inspirací ohledně práce s dětskými čtenáři, uživateli, se školami i s rodinami a dalšími partnery, přednesli kolegové a kolegyně z městských knihoven: **Rožnov pod Radhoštěm** (Jitka Slezáková), **Litvínov** (Vladimír Kraft), **Třinec** (Marika Zadembská), **Hradec Králové** (Barbora Čížinská a Kateřina Hubertová) a z **Knihovny Jiřího Mahena v Brně** (Helena Chábová) a následující den také ze **Vsetína** (Ludmila Holbíková – vše kolem služeb pro dětské čtenáře, Petra Románková – roboti a VR a Jana Vaculíková – stolní hry a venkovní hledačky). V příspěvcích z knihoven nechyběla témata kyberšikany, online forem práce s uživateli, roboheren a technologických koutků v knihovnách, představení projektu S knížkou do života a aktivit s ním spojených, spolupráce se školami, podpora dětského čtenářství i různých forem divadel a scénického čtení, soutěže pro děti a mnoho dalšího.

Po náloži těchto informací byla nejlepší chvíle na protažení a nadechnutí se. Fyzioterapeutka **Mgr. Pavlína Matějčková** objasnila a prakticky předvedla, **jak se „znovu“ nadechnout**, což jde pouze v případě, že hrudník je správně připraven. Musí být uvolněný, kvalitně fungovat. S tím souvisí také správné vzpřímení těla. Proto je důležité o správném dýchání hovořit a tyto dvě funkce spolu propojit. Vyřeší se tím mnoho bolestivých stavů.

Touto aktivní tečkou v přednáškové části se tak seminář přehoupal do příjemného večerního programu, ve kterém přítomní zhlédli **divadelní představení herečky Daniely Hanákové s názvem Dvířka do srdce**, určeného dospělým i dětem. Každý si z něj odnesl to své. V pohádce byly s lehkostí a hravostí ukázány různé charakterové typy lidí, které se promění, když svá srdce otevřeme. Písničky a zvuky různých i netradičních hudebních nástrojů posunovaly a dokreslovaly děj. Nadhled, humor a fantazie divadelnímu představení rozhodně nechyběly.

Následoval příjemný večer plný sdílení, výměny knihovnických zkušeností, dobrého jídla, pití a valašské muziky.

Další den ráno, ve čtvrtek 7. dubna, pokračoval seminář opět zajímavými tématy. **Mgr. Alice Kourkzi – Kašířková**, garantka vzdělávání žáků s OMJ a žáků nadaných z Národního pedagogického institutu České republiky, redaktorka, učitelka cizích jazyků, výchovná poradkyně ZŠ a metodička prevence ZŠ objasnila

základní aspekty práce s dětmi a žáky cizinci. Zaměřila se na jejich potřeby z hlediska jazykového rozvoje a integrace do české společnosti. Zmínila také psychologické aspekty práce s dětmi přicházejícími z válečných oblastí a nezbytnost spolupráce s rodinou. Zdůraznila rozdíl mezi češtinou, kterou přichozí děti z cizích zemí získávají během komunikace a života zde (třeba mezi vrstevníky) a mezi školní češtinou, která je nezbytná pro další začlenění do studia a práce v ČR.

Následující prezentace přenesla přítomné opět do světa technologií. **FabLaby jako digitální řemeslo** pro každého představil **Daniel Šín**, který seznámil s mnoha zajímavými projekty této organizace a naznačil také četné možnosti spolupráce s knihovny.

Vystoupení **PaedDr. Karla Kostky s názvem „Motivace a myšlenky jako stavební kameny našich životů“** bylo pro všechny přítomné posluchače pohlazením. Jako zkušený pedagog nastínil, co motivuje mladého člověka, co dělat, aby myšlení mohlo měnit směr, vidět to, co vidí ostatní, ale něco jiného si u toho myslet a jinak následně konat. Drtivá většina dobra i zla v našem světě pochází z myšlení, dobro od těch, co mají výsadu myslet pozitivně, zlo od těch, co nemají k myšlení předpoklady, ale jsou přesvědčeni o opaku. Ani digitální doba neosvobozuje od myšlení, ale ubírá motivace k jeho rozvoji a k představitosti. Na závěr nechyběla i otázka: Jak tomu čelit?...

Emocemi všech přítomných lehce zahýbal příspěvek pracovnice Charity Nový Hrozenkov **Mgr. Lenky Vráželové „Literatura a její role ve vyrovnávání se se smrtí“**, která zmínila důležitost literatury v chápání lidské konečnosti, roztříbila věkové skupiny dětí a jejich vnímání konečnosti, přiblížila jaké je vyrovnávání se se smrtí u dospělých, jak truchlí děti a stadia truchlení, jak pracovat se smutkem. Uvedla také tipy na literaturu dle věku a tématu traumatu – ztráta rodiče, sourozence, prarodiče, partnera, kamaráda – práce se smutkem, přijetí koloběhu života, doprovázení a pečování.

Poslední odborný příspěvek semináře se zaměřil na **možnosti využití knihy v jazykovém vývoji dítěte**. Speciální pedagožka **Mgr. Šárka Grygarová** seznámila s vývojem řeči u dítěte a rozvojem sluchového vnímání jako základem pro správné komunikační schopnosti. Přiblížila, jaká by měla být správná komunikace rodičů s dětmi a jak významný je přínos práce s knihou pro rozvoj jazykových kompetencí dětí předškolního věku a mladšího školního věku v praxi knihovníka.

Na závěr semináře se opět všichni protáhli a především od srdce zasmáli na **workshopu Jóga smíchu s Danielou Hanákovou**.

Před odjezdem se ještě účastníci prakticky seznámili na **workshopech s pracovníci vsetínské knihovny** s roboty, virtuální realitou, 3D tiskem a s dalšími technologiemi a také s tím, jak knihovna ve své nabídce pracuje s deskovými hrami.

Ohlasy na seminář byly nadmíru příznivé, všichni přednášející získali vysoká hodnocení a také celková organizace a průběh semináře byl hodnocen nadprůměrně. Program byl poměrně nabitý, každý si v něm našel to své a témata otevřela mnoho zajímavých inspirací k přemýšlení či možné podněty k realizaci v knihovnách. Vzájemné předání zkušeností a nové poznatky byly doplněny dobrou náladou a nezapomnělo se ani na pohyb a fyzickou stránku věci.

Prezentace a další materiály ze semináře jsou k dispozici a ke stažení na webu vsetínské knihovny www.mvk.cz.

Seminář byl zorganizován díky finančně podpoře MK ČR a SKIP.

Zpracovala:
Kateřina Janošková,
Masarykova veřejná knihovna Vsetín
Vsetín, 24.5.2022